

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

28 ביוני 2021

1420

י"ח בתמוז התשפ"א

עמוד

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 225 והוראת שעה) (הוראות מיוחדות לעניין דמי אבטלה
ודמי לידה), התשפ"א-2021 510

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 225 והוראת שעה) (הוראות מיוחדות לעניין דמי אבטלה ודמי לידה), התשפ"א-2021

1. הוספת סעיפים 177א ו-177ב
- בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 177 יבוא:
- 177א. לא ישולמו דמי אבטלה לפי פרק זה למבוטח שהעסקתו הופסקה בשל הוצאתו לחופשה ללא תשלום, אלא אם כן מתקיימים לגביו שניים אלה:
- 1) הוא הוצא לחופשה ללא תשלום ביוזמת המעסיק לתקופה של 30 ימים רצופים לפחות (בסעיף זה – תקופת החל"ת);
- 2) הוא אינו זכאי לשכר בעד תקופת החל"ת.

ד ב ר י ה ס ב ר

התקופה שלגביה ניתנות ההקלות וההטבות כאמור, רובן ככולן, מסתיימת ביום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021). במקביל, הוסרו כמעט כל ההגבלות שנקבעו על פעילות המשק עקב הירידה המשמעותית בתחלואה. עם זאת, למרות חזרתם של מרבית המובטלים לשוק התעסוקה, יש צורך לתת מענה מסוים גם למובטלים שעדיין לא חזרו לעבודה בשל המשבר, כדי לא להותיר אותם בלא מענה כלל לאחר תום התקופה כאמור. על כן, מוצע בהצעת חוק זו לקבוע כהוראת שעה לתקופה נוספת, הטבות נוספות שיינתנו למובטלים בעלי מאפיינים מסוימים, הכול כפי שיפורט להלן.

כמו כן מוצעים בהצעת החוק תיקונים נוספים בחוק הביטוח הלאומי שנועדו להסדיר כמה סוגיות שהצורך בהסדרתן התעורר כתוצאה מהימשכות משבר הקורונה.

סעיף 1 לסעיף 177א המוצע

מוצע לעגן בחוק הביטוח הלאומי את ההסדר הקיים כבר כיום לגבי מבוטח שהעסקתו הופסקה בשל הוצאתו חל"ת, ולפיו לא ישולמו דמי אבטלה למבוטח כאמור אלא אם כן הוא הוצא לחופשה ללא תשלום ביוזמת המעסיק לתקופה רצופה של 30 ימים לפחות, והוא אינו זכאי לשכר בעד תקופה זו.

כללי ישראל נמצאת למעלה משנה בעיצומה של פנדמיה כתוצאה מהתפרצות ומהתפשטות נגיף הקורונה החדש (Novel Coronavirus 2019 – nCoV) (להלן – נגיף הקורונה). מאז תחילת התפרצות המגפה ולצורך צמצום ההדבקה והתפשטות נגיף הקורונה הוטלו הגבלות שונות, בין השאר, על פתיחת מקומות עבודה וכן על התייצבות של עובדים במקומות עבודתם. הגבלות אלה לא אפשרו לקיים שגרת עבודה רגילה ובעקבות זאת מעסיקים רבים נאלצו להוציא את עובדיהם לחופשה ללא תשלום (להלן – חל"ת) או לפטרם.

כדי לתת מענה סוציאלי לנפגעים משוק העבודה כתוצאה ממצב החירום בעקבות התפרצות נגיף הקורונה, נחתמו הסכמים עם משרד האוצר מכוח סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – חוק הביטוח הלאומי). נוסף על כך נעשו תיקונים שונים בחוק הביטוח הלאומי לשם מתן הקלות והטבות בעניין קבלת דמי אבטלה לעובדים שהעסקתם הופסקה בעקבות התפרצות והתפשטות נגיף הקורונה, דוגמת קיצור תקופת האכשרה לשם זכאות לדמי אבטלה, הארכת תקופת התשלום המרבית לדמי אבטלה, הקלות ברישום בלשכת התעסוקה, הגדלת דמי האבטלה למי שמצוי בהכשרה מקצועית וכדומה (ראו חוק הביטוח הלאומי (נגיף הקורונה החדש – הוראת שעה – תיקון מס' 216) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה), התש"ף-2020 (ס"ח התש"ף, עמ' 210) (להלן – תיקון מס' 216)).

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשפ"א, עמ' 270.

איי-התחשבות
בימי האבטלה
לפי סימן ה'
במניין תקופת
ימי האבטלה לפי
סעיפים 171(א),
171 ו-174(ג)

177.ב. (א) במניין תקופת ימי האבטלה המפורטות להלן לא יובאו בחשבון ימי האבטלה שבעדם שולמו דמי אבטלה למובטל לפי הוראות סימן ה':

(1) ימי האבטלה שקיבל מובטל בחודש פלוני ובאחד עשר החודשים שקדמו בתכוף לאותו חודש, כאמור בסעיף 171(א);

(2) ימי האבטלה בתקופת התשלום המרבית וביתרת התקופה הקובעת, כאמור בסעיף 171(א);

(3) ימי האבטלה כאמור בסעיף 174(ג).

(ב) בסעיף זה, "הוראות סימן ה'" – הוראות סימן ה' לפרק זה כנוסחן בחוק הביטוח הלאומי (נגיף הקורונה החדש – הוראת שעה – תיקון מס' 216) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה), התש"ף-2020.²

תיקון סעיף 320

2. בסעיף 320(ז) לחוק העיקרי –

(1) בפסקה (4), המילה "המשתלמים" – תימחק, ובסופה יבוא "בין ששולמו ובין שלא שולמו";

(2) אחרי פסקה (א4) יבוא:

"(ב4) לגבי מבוטח בחופשה ללא תשלום – ימי חופשה צבורים שהמבוטח זכאי להם, בין ששולם בעדם שכר ובין שלא שולם."

תיקון חוק
הביטוח הלאומי –
הוראת שעה

3. בתקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) עד יום כ"ח באדר ב' התשפ"ב (31 במרס 2022) (בחוק זה – תקופת הוראת השעה), יקראו את החוק העיקרי כך:

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לתקן את הסעיף האמור ולהבהיר כי אדם לא יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד ימי החופשה שהוא זכאי להם, בין ששולמו לו ובין שלא שולמו לו. יצויין כי הוראה זו עניינה דחיית המועד שבו יתחילו להשתלם דמי האבטלה ולא הורדת מכסת הימים המגיעה למבוטח לפי החוק.

סעיף 3 מוצע לקבוע הוראת שעה בחוק הביטוח בללי הלאומי שתכלול כמה הטבות למבוטחים, כפי שיפורט להלן. לפי המוצע, ההטבות יינתנו לגבי התקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021) (להלן – התקופה הקובעת). הוראת השעה תעמוד בתוקפה עד יום כ"ח באדר ב' התשפ"ב (31 במרס 2022), כדי לאפשר המשכיות ביישומה כמה חודשים לאחר פקיעת תוקפה של התקופה הקובעת.

לסעיף 177 ב177 המוצע

בסעיפים 171(א), 171 ו-174(ג) לחוק הביטוח הלאומי מנויות תקופת שבהן קיימות הגבלות לעניין מימוש מספר ימי אבטלה. מוצע כי בתקופת אלה לא יובאו בחשבון ימי האבטלה ששולמו למובטל מכוח הוראות סימן ה' לפרק ז' (ביטוח אבטלה) אשר הוסף בתיקון מס' 216, כלומר הארכת הזכאות לאבטלה שניתנה למרבית המובטלים בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה.

סעיף 2 בסעיף 320(ז) לחוק הביטוח הלאומי נקבע כי לא יהיה אדם זכאי לדמי אבטלה בעד התקופה שבה הוא זכאי לדמי חופשה המשתלמים לפי חוק חופשה שנתית או לפי הסכם קיבוצי או חוזה עבודה. בפסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה ב"ל (ת"א 03-11700-18 יפה יצחק – המוסד לביטוח לאומי [11.12.2019]) (פורסם בנבו) פירש בית הדין בצמצום את הסעיף האמור וקבע כי לגבי עובד היוצא לחל"ת, אין מקום להביא בחשבון את ימי החופש העומדים לזכותו, לצורך הזכאות לדמי אבטלה.

² ס"ח התש"ף, עמ' 210; התשפ"א, עמ' 30.

(1) לפני סעיף 50 יבוא:

”הוראות מיוחדות לזכאות לדמי לידה למי שילדה במחצית השנייה של שנת 2021“
(א) על אף הוראות סימן זה, מבוטחת שמתקיימים בה התנאים המפורטים להלן, תהיה זכאית לתשלום דמי לידה בעד תקופת הזכאות לפי סעיף 50, ויראו לעניין זה את היום האחרון שבו שולמו לה דמי אבטלה כיום הקובע כהגדרתו בסעיף 48:

(1) היא ילדה בתקופה שמיום כ”א בתמוז התשפ”א (1 ביולי 2021) עד יום כ”ז בטבת התשפ”ב (31 בדצמבר 2021);

(2) היא אינה זכאית לדמי לידה לפי סימן זה משום שלא מתקיים לגביה האמור בהגדרה ”היום הקובע“ שבסעיף 48;

(3) היא הייתה זכאית לדמי אבטלה בתכוף לפני יום כ’ בתמוז התשפ”א (30 ביוני 2021).

(ב) על אף האמור בסעיף 53(א), שיעור דמי הלידה ליום למבוטחת לפי סעיף קטן (א), יחושב על פי שיעור דמי האבטלה ליום כאמור בסעיף 167(א) ששולמו לה בתכוף לפני היום הקובע כמשמעותו בסעיף קטן (א);

(2) בסעיף 54(ב)(2), בסופו יבוא ”ולעניין מי שילדה בתקופה שמיום כ”א בתמוז התשפ”א (1 ביולי 2021) עד יום כ”ז בטבת התשפ”ב (31 בדצמבר 2021) – הכנסה כאמור או ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע שנה בשנת 2019, לפי הגבוהה“;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (1)

כעת מוצע לקבוע כהוראת שעה בסעיף 49ב לחוק הביטוח הלאומי כי גם מבוטחת שילדה בתקופה הקובעת והיא אינה זכאית לדמי לידה מן הטעם שלא מתקיים לגביה האמור בהגדרה ”היום הקובע“, תהיה זכאית לתשלום דמי לידה בתנאים מסוימים כמפורט בסעיף המוצע, בגובה דמי האבטלה ששולמו לה, ויראו לעניין זה את היום האחרון שבו שולמו לה דמי אבטלה כיום הקובע כהגדרתו בסעיף 48.

לפסקה (2)

בתיקון מס’ 223 תוקן סעיף 54(ב)(2) לחוק הביטוח הלאומי ונקבע כי לעניין יולדות עצמאיות, ההכנסה לצורך חישוב דמי הלידה תוכל להיקבע נוסף על החלופות הקיימות בחוק הביטוח הלאומי גם על בסיס רבע שנה בשנת 2019, לפי הגבוה מביניהם. מוצע להחיל את ההסדר האמור גם לגבי מבוטחת שילדה בתקופה הקובעת.

בסעיף 49א לחוק הביטוח הלאומי שהוסף כהוראת שעה בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס’ 223 – הוראת שעה), התשפ”א–2021 (להלן – תיקון מס’ 223), נקבעה זכאות לדמי לידה ליולדות שנתקלו בקשיי זכאות לדמי לידה, לנוכח יציאתן לחל”ת או לאבטלה ממושכת בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה. לפי תיקון מס’ 223 מבוטחת שילדה בתקופה שמיום י”א באב התש”ף (1 באוגוסט 2020) עד יום כ’ בתמוז התשפ”א (30 ביוני 2021), שהיתה זכאית לדמי אבטלה בתכוף לפני יום הלידה, והיא אינה זכאית לדמי לידה מן הטעם שלא מתקיים לגביה האמור בהגדרה ”היום הקובע“, קרי שעבודתה לא הופסקה בהיותה בהיריון, תהיה זכאית לתשלום דמי לידה בשיעור שהיה משולם לה לו היה לה יום קובע כהגדרתו בסעיף 48. עוד נקבע כי ”היום הקובע“ לעניין יולדת כאמור יהיה היום שבו הפסיקה את עבודתה.

“סימן ו’: הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה בהמשך התקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה החדש

הגדרות – סימן ו’ 179. בסימן זה –

“הוראות סימן ה’” – הוראות סימן ה’ לפרק זה כנוסחן בחוק הביטוח הלאומי (נגיף הקורונה החדש – הוראת שעה – תיקון מס’ 216) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה), התש”ף–2020;

“הפסקת העסקה”, של עובד – הפסקת העסקתו של עובד באחד מאלה:

(1) הודעת המעסיק על פיטורי העובד;

(2) הוצאת העובד לחופשה ללא תשלום בתנאים הקבועים בסעיף 177א;

“התקופה הקובעת” – התקופה שמיים כ”א בתמוז התשפ”א (1 ביולי 2021) עד יום כ”ז בטבת התשפ”ב (31 בדצמבר 2021).

179.יא. (א) על אף הוראות פרק זה, מבוטח שהופסקה העסקתו בשלושת החודשים הראשונים לתקופה הקובעת ואינו זכאי לדמי אבטלה לפי פרק זה רק בשל כך שלא השלים תקופת אכשרה בת 12 חודשים כאמור בסעיף 161, אך צבר תקופת אכשרה כאמור באותו סעיף בת שישה חודשים לפחות, יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד מספר הימים כלהלן, לפי העניין, לכל היותר:

קיצור תקופת האכשרה לצורך זכאות מיוחדת לדמי אבטלה בעד התקופה הקובעת

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (3)

עקב משבר הקורונה וחרף פתיחת המשק, קיים עדיין קושי לחלק מן המובטלים לצבור תקופת אכשרה מספקת לצורך קבלת דמי אבטלה. על כן, מוצע כי במחצית הראשונה של התקופה הקובעת, בחודשים יולי עד ספטמבר 2021, תקוצר תקופת האכשרה ל-6 חודשים חלף 12 החודשים הקבועים בחוק הביטוח הלאומי, ובהתאמה גם ימי הזכאות יעמדו על מחצית מימי הזכאות הקבועים בחוק הביטוח הלאומי למובטלים במצב משפחתי זהה שצברו תקופת אכשרה מלאה (לסעיף קטן (א)).

נוסף על כך, מוצע כי במחצית השנייה של התקופה הקובעת, תקוצר תקופת האכשרה הנדרשת עד סוף שנת 2021 ל-10 חודשי עבודה חלף 12 החודשים הדרושים בחוק הביטוח הלאומי. מובטלים אשר צברו בין עשר לשנים עשר חודשי עבודה יהיו זכאים ל-83% (10 חלקי 12) מימי האבטלה שלהם זכאים מובטלים לפי פרק ז’ לחוק הביטוח הלאומי שצברו תקופת אכשרה מלאה (לסעיף קטן (ב)).

התקופה שעד שישה חודשי שירות לפי סעיף 161 לחוק הביטוח הלאומי, לא תבוא במניין הימים לעניין חישוב תקופת האכשרה לפי סעיף קטן (א) בשלושת החודשים הראשונים לתקופה הקובעת (לסעיף קטן (ג)).

לסימן ו’: הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה בהמשך התקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה החדש

בללי בהמשך להסדר שהוסף בתיקון מס’ 216 כסימן ה’ בפרק ז’ לחוק הביטוח הלאומי, מוצע להוסיף סימן ו’ בפרק האמור, הכולל הטבות שיינתנו למובטלים בעד התקופה הקובעת, כפי שיפורט להלן.

לסעיף 179 יווא המוצע

בסעיף 179 לחוק הביטוח הלאומי שבסימן ה’ האמור נקבע כי מבוטח שהופסקה העסקתו בתקופה שמיים ה’ באדר התש”ף (1 במרס 2020) עד יום כ’ בתמוז התשפ”א (30 ביוני 2021) (להלן – תקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה) ולא זכאי לדמי אבטלה רק בשל כך שלא צבר תקופת אכשרה בת 12 חודשים, יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד מחצית ממספר ימי האבטלה שלהם זכאי מי שצבר תקופת אכשרה מלאה, ובלבד שצבר תקופת אכשרה בת שישה חודשים לפחות ומתקיימים לגביו כל שאר תנאי הזכאות לדמי אבטלה לפי פרק ז’ לחוק הביטוח הלאומי.

(1) 87 ימים – אם מלאו לו 45 שנים, או שמלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247;

(2) 69 ימים – אם מלאו לו 35 שנים ולא מתקיים בו האמור בפסקה (1), או אם טרם מלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247;

(3) 35 ימים – אם הוא מבוטח כאמור בפסקאות (2) או (3) להגדרה "מבוטח" שבסעיף 158 אף אם חלק מתקופת הזכאות לפי פסקה זו חל לאחר תום התקופה של שנה מתום השירות כאמור באותה הגדרה, ובלבד שתקופת הזכאות היא רצופה והחלה לפני תום השנה;

(4) 34 ימים – אם מלאו לו 25 שנים וטרם מלאו לו 28 שנים;

(5) 25 ימים – אם טרם מלאו לו 25 שנים;

(6) 50 ימים – בכל מקרה אחר.

(ב) על אף הוראות פרק זה, מבוטח שהופסקה העסקתו בשלושת החודשים האחרונים לתקופה הקובעת ואינו זכאי לדמי אבטלה לפי פרק זה רק בשל כך שלא השלים תקופת אכשרה בת 12 חודשים כאמור בסעיף 161, אך צבר תקופת אכשרה כאמור באותו סעיף בת עשרה חודשים לפחות, יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד מספר הימים כלהלן, לפי העניין, לכל היותר:

(1) 145 ימים – אם מלאו לו 45 שנים, או שמלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247;

(2) 114 ימים – אם מלאו לו 35 שנים ולא מתקיים בו האמור בפסקה (1), או אם טרם מלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247;

(3) 58 ימים – אם הוא מבוטח כאמור בפסקאות (2) או (3) להגדרה "מבוטח" שבסעיף 158 אף אם חלק מתקופת הזכאות לפי פסקה זו חל לאחר תום התקופה של שנה מתום השירות כאמור באותה הגדרה, ובלבד שתקופת הזכאות רצופה והחלה לפני תום השנה;

(4) 56 ימים – אם מלאו לו 25 שנים וטרם מלאו לו 28 שנים;

(5) 42 ימים – אם טרם מלאו לו 25 שנים;

(6) 83 ימים – בכל מקרה אחר.

(ג) הוראות סעיף 161(ג)2 לעניין הכללת ימי שירות סדיר על פי חוק שירות ביטחון בתקופת האכשרה, לא יחולו לעניין חישוב תקופת האכשרה לפי סעיף קטן (א).

179 יב.א) מבוטח ששולמו לו דמי אבטלה לפי פרק זה בתקופה שמיום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021), וביום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) מלאו לו 45 שנים, יהיה זכאי לימי אבטלה נוספים שמספרם שווה למחצית ממספר ימי המימוש (בסעיף זה – ימי אבטלה נוספים); לעניין זה, "ימי המימוש" – הימים שבעדם שולמו למבוטח דמי אבטלה לפי הוראות פרק זה בתקופה שמיום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021), בניכוי ימי אבטלה שבעדם שולמו לו דמי אבטלה לפי הוראות סימן ה'.

ב) מבוטח רשאי לממש את ימי האבטלה הנוספים וכן את ימי האבטלה לפי הוראות פרק זה, למעט לפי הוראות סימן ה'; שלא מימש במהלך שנת האבטלה שהסתיימה ביום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021), וזאת עד תום התקופה הקובעת או עד תום 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו, לפי המאוחר מביניהם.

ג) מבוטח שזכאי לדמי אבטלה לפי סעיף זה והלפו 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו, ישולמו לו דמי האבטלה לפי סעיף זה, ויראו את התאריך האמור כתאריך הקובע לגבי כל התקופה שבה משולמים לו דמי אבטלה לפי סעיף זה בתקופה הקובעת.

179 ג. דמי האבטלה שישולמו למבוטח לפי הוראות סימן זה יהיו בשיעור של 90% מדמי האבטלה שהיו משולמים לו לפי הוראות סימן ג'.

שיעור דמי
האבטלה

ד ב ר י ה ס ב ר

הדבר בא לידי ביטוי בשיעור הגבוה של מובטלים בקבוצת גיל זו אשר ממצים את מלוא זכאותם לאבטלה ביחס לקבוצות גיל אחרות (ראו לעניין זה לוח 27 בפרסום מקבלי דמי אבטלה 2019 של הביטוח הלאומי המתפרסם באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי), וכן בקושי במציאת תעסוקה גם לאחר סיום הזכאות לדמי אבטלה (ראו לעניין זה לוח 2 בדוח שירות התעסוקה בנושא "תעסוקת מבוגרים בישראל" משנת 2014 המתפרסם באתר האינטרנט של שירות התעסוקה).

לסעיף 179 יג המוצע

מוצע לקבוע כי דמי האבטלה שישולמו למבוטל הזכאי לדמי אבטלה לפי הוראות סימן ו' המוצע יהיו בשיעור של 90% מגובה דמי האבטלה הקבועים בסימן ג' בפרק ז', זאת, כהמשך לתיקון מס' 216 שבו נקבע כי לאחר ירידת שיעור האבטלה מתחת ל-10% יופחתו דמי האבטלה בשיעור של 10%, כפי שאירע ביום י"ד בסיון התשפ"א (26 במאי 2021).

לסעיף 179 יז המוצע

מוצע להאריך את התקופה המרבית לתשלום דמי אבטלה של מובטלים מעל גיל 45, כך שהם יהיו זכאים לימי אבטלה נוספים שמספרם מחצית מימי האבטלה שלהם היו זכאים לפי חוק הביטוח הלאומי (למעט הזכאות שניתנה בהתאם להוראות סימן ה' שנוסף כאמור בתיקון מס' 216) ושאותם יימשו בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה.

כמו כן, מובטלים כאמור שהתאריך הקובע שנקבע לגביהם קדם ליום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) יוכלו לממש את יתרת הימים שנותרו להם לפי חוק הביטוח הלאומי ואת תוספת הימים, עד תום שנת 2021 או עד תום שנת האבטלה שלהם, לפי המאוחר (לסעיפים קטנים ב) ו(ג)).

הארכה זו ניתנת לקבוצת המבוטחים שמלאו להם 45 שנים בלבד, וזאת עקב הקושי המוגבר של קבוצה זו לחזור לשוק העבודה, מאחר שקבוצה זו גמישה פחות ביכולת ההתאמה שלה לשינויים ולמשרות חדשות.

הוראות מיוחדות
לעניין דמי אבטלה
למי שנמצא
בהכשרה מקצועית

179. לעניין תשלום דמי אבטלה למי שנמצא בהכשרה מקצועית,
בעד התקופה הקובעת, יקראו את סעיף 173(א) כך:

- (1) בפסקה (1), במקום "70% מדמי" יבוא "מלוא דמי";
- (2) פסקה (א1) – לא תיקרא;
- (3) בפסקה (3), במקום "בפסקאות (1) או (א1)" יבוא
"בפסקה (1)".

הוראות מיוחדות
לעניין חישוב דמי
אבטלה

179טו. לעניין חישוב דמי אבטלה והפחתת שיעור ותקופת התשלום
במקרים מיוחדים, למבוטח שהתאריך הקובע שנקבע לגביו
קדם ליום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021), בעד התקופה
הקובעת, ולא יאוחר מתום התקופה הקובעת או עד תום
12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו, לפי המאוחר
מביניהם –

- (1) יקראו את סעיף 167 כך שבמקום סעיף קטן (ב)
יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), סכום דמי
האבטלה ליום לא יעלה על סכום השווה לשכר
הממוצע מחולק ב-25";

- (2) יקראו את סעיף 172 כך שהמילים "מכל תקופה
של ארבעה חודשים רצופים" – לא ייקראו;

- (4) בסעיף 195, בהגדרה "הכנסה מעבודה או ממשלח יד", בסופה יבוא "ולעניין
סעיפים 200, 201 ו-202 – גם הכנסה מדמי אבטלה כהגדרתם בסעיף 158";
- (5) בסעיף 238, בהגדרה "הכנסה", בסופה יבוא "ויראו הכנסה מדמי אבטלה כהגדרתם
בסעיף 158 כהכנסה מעבודה או ממשלח יד";
- (6) בסעיף 320(ח), המילים "לדמי אבטלה או" – לא ייקראו.

ד ב ר י ה ס ב ר

שעד תום התקופה הקובעת או עד תום שנת האבטלה לגבי
כל מובטל, לפי המאוחר מביניהם. ראשית, מוצע לבטל את
הגבלת סכום האבטלה הקיימת בעבור כל יום מעל היום
ה-125, כאמור בסעיף 167 לחוק הביטוח הלאומי. שנית,
מוצע לבטל לגבי מובטלים כאמור את תקופת ההמתנה
בת חמשת הימים הקיימת אחת לארבעה חודשים רצופים.
קבוע בסעיף 172 לחוק הביטוח הלאומי.

לפסקאות (4) עד (6)

בתיקון מס' 216 נקבעו הוראות שלפיהן יראו את דמי
האבטלה כהכנסת עבודה לעניין קצבאות נכות כללית,
אזרח ותיק, שאירים, הבטחת הכנסה ומוזנות, ובהתאם
לכך יקוּוו קצבאות אלה בדומה לקיוּוו של שכר עבודה,
ולא קיוּוו בשל דמי האבטלה כפי שהיה בעבר (קיוּוו מקל).
מוצע להאריך הטבה זו עד תום שנת 2021.

לסעיף 179 יודיד המוצע

בהמשך להטבה שניתנה למצויים בהכשרה מקצועית
בתיקון מס' 216, מוצע להאריך את ביטול ההפחתה בשיעור
של 30% בדמי האבטלה, הקיימת כיום בחוק הביטוח
הלאומי למובטלים הנמצאים בהכשרה מקצועית, כדי
להמשיך ולעודד מובטלים הזקוקים להכשרה מקצועית
גם בתקופה הקובעת.

לסעיף 179 ט17 המוצע

מוצע להאריך שתי הטבות שניתנו בתיקון מס' 216
למובטלים שהתאריך הקובע לגביהם היה לפני יום כ"א
בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021). כלומר שהיו זכאים לימי
אבטלה בתקופת ההתמודדות עם גניף הקורונה, בעד ימים

4. אוצר המדינה ישפה את המוסד לביטוח לאומי לגבי כל סכום שהוצא בעד כל גמלה או תוספת גמלה המשתלמת לפי הוראות החוק העיקרי כנוסחו בחוק זה.
5. בתקופת הוראת השעה יקראו את חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980³ (בחוק זה – חוק הבטחת הכנסה), כך שבסעיף 12(ג), בהגדרה "תגמול", אחרי פסקה (5) יבוא:
- "(6) דמי אבטלה כהגדרתם בסעיף 158 לחוק הביטוח הלאומי, בעד התקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021)."
6. (א) תחילתו של חוק זה ביום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021).
 (ב) סעיפים 195, 238 ו-320 לחוק העיקרי כנוסחם בסעיף 3(4) עד (6) לחוק זה יחולו על גמלת אורח ותיק, גמלת שאירים, קצבת נכות ודמי אבטלה המגיעים לפי חוק הביטוח הלאומי בעד התקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021), ואולם לא תופחת זכאותו של מבוטח לגמלה בשל הוראות הסעיפים האמורים כנוסחם בחוק זה.
- (ג) חוק הבטחת הכנסה כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה יחול על גמלה המגיעה לפי החוק האמור או על תשלום המגיע לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972⁴, המשולמים בעד התקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 4** מוצע כי בדומה לתיקונים הקודמים שנחקקו כחלק מהמענה הסוציאלי שניתן לנפגעי ההתפרצות וההתפשטות של נגיף הקורונה, ישפה משרד האוצר את המוסד לביטוח לאומי על העלויות של התיקונים בהצעת חוק זו.
- סעיף 5** בהמשך לתיקונים המוצעים בסעיפים 195, 238 ו-320(ח) לחוק הביטוח הלאומי לעניין ביטול קיוונו כפל הקצבאות, כאמור בסעיף 3(4) עד (6) להצעת החוק, מוצע להאריך גם את הוראת השעה לעניין זה בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, עד תום שנת 2021.
- סעיף 6** מוצע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה עם סיום ההטבות שניתנו בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, כלומר מיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021). לעניין ההוראות הנוגעות לביטול קיוונו כפל קצבאות, המצויות בחוק הביטוח הלאומי ובחוק הבטחת הכנסה, נקבע כי הן יעמדו בתוקפן מיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התש"ף, עמ' 87.

⁴ ס"ח התשל"ב, עמ' 87.

